

РЕШЕНИЕ

№ 2526

гр. София, 20.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 46 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ

при участието на секретаря ЙОРДАНКА Г. ЦИКОВА
като разгледа докладваното от КРАСЕН ПЛ. ВЪЛЕВ Гражданско дело № 20221110148082 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на „ФИРМА” ЕООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес управление: АДРЕС съдебен адрес: АДРЕС **срещу „ФИРМА” АД, ЕИК: ******* представлявано от ЖМД ЮКК, РЦДв, НИС, с адрес: гАДРЕС с която се иска да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 255.23 лв., представляващи невъзстановена част от застрахователна премия, поради наличие на надзастраховане съгласно чл. 388 от КЗ, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда - 22.10.2021 г. до окончателното плащане, за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 60714/2021 г. на СРС.

Ищецът твърди, че на 01.03.2018 г. при ответното дружество „ФИРМА” АД, ЕИК: ***** е заведена щета с № 210306508/01.03.2018 г. за увредено МПС, собственост на ФИРМА ЕООД, а именно: Ситроен ДСЗ, рег № ДК, шаси: *****, двигател: 111111, с дата на първа регистрация - 20.01.2012, цвят: бял/бордо металик, вид гориво: бензин. Съставени са опис- заключение за вреди на МПС от 06.03.2018 г. и опис-заключение за вреди от МПС от 15.03.2018 г. от служители на застрахователя, в които са описани щетите. Процесният автомобил бил застрахован при ответника въз основа на договор за автокаска - полица с номер:***** от 15.12.2017 г., с валидност от 15.12.2017 г. до 23:59 ч. на 14.12.2018 г. Застрахованото лице по щетата било обезщетено със сумата от 8308,97 лв., получена на 18.04.2018 г.

Сочи се, че застрахованият е заплатил част от застрахователната премия -първата вноска в размер на 273,11 лв. Срещу застрахователя е било заведено гр.д. № 74930 по описа за 2018 г. на 150-ти състав на СРС, в което била установено, че застрахователят е потвърдил, че е приспаднал от обезщетението на застрахования сумата в размер на 819,31 лв., представляваща неплатени вноски по договора за автокаска и в тази връзка премията по договора за автокаска се счита напълно изплатена от застрахования към застрахователя.

Излагат се доводи, че в приета и неоспорена от двете страни САТЕ, по гр.д. № 74930 по описа за 2018 г. на 150-ти състав на СРС, по данни на вещото лице инж. ЙЙ (в задача № 2 от експертизата), средната пазарна цена (действителната) на МПС- то, определена към

датата на изготвяне на заключението, а именно 21.01.2020 г. е в размер на 9850 лв., като по тази сума е приложена формулата за връщане на времето назад до търсената стойност (с 12,5% годишно овехтяване в проценти), относно търсената стойност към дата на настъпване на застрахователното събитие. Ползвайки същата формула за връщане на времето назад до търсената стойност от инж. ЙЙ (съгласно САТЕ по горепосоченото дело), с прилагане на същия годишен процент на овехтяване ищеца стига до извода, че от дата на изготвяне на заключението, а именно -21.01.2020 г. до дата на сключване на горепосочения договор за автокаска, а именно: 15.12.2017 г. са изминали 2 години, 1 месец и 6 дни. Замествайки тези показатели по ползваната формула, ставало ясно, че средната пазарна цена(действителната) на МПС-то, определена към датата на сключване на горепосочения договор за автокаска е била в размер на 13028 лв.

Поддържа се, че в противоречие на същото в застрахователната полица от 15.12.2017 г. под номер: ***** е записан размер на застрахователна сума от 17000 лв., която е посочена като действителна стойност. Твърди се, че съгласно чл. 388 от КЗ е налице надзастраховане.

Тъй като разликата между застрахователната сума от 17000 лв. и действителната 13028 лв. е в размер на 3972 лв. и при разделяне на тази разлика от 3972 лв. на 17000 лв. се получаваме процентното изменение в сумите, което е в размер на 23.36%.

Ищецът, умножавайки тези 23.36% по заплатения размер на застрахователната премия, а именно: 1092,42 лв. получава сумата от 255.23 лв. Тази сума се претендира от застрахователя поради надзастраховане, като се сочи, че с договор за цесия от 16.09.2021 г. процесното вземане в размер на 255.23 лв. е прехвърлено на „ФИРМА“ ЕООД, ЕИК *****, което е съобщено на застрахователя с Уведомление вх. № 310B029890/17.09.2021 г.

В срока по чл. 131 ГПК ответната страна е депозирала отговор на исковата молба.

На първо място се твърди недопустимост на производството поради това, че голямата част от застрахователната премия по полица № ***** е приспадната от друго съдебно предявено вземане на ищеца към „ФИРМА“ АД - вземане за застрахователно обезщетение по преписка № 210306508 по описа на Застрахователя, във връзка с което е образувано гр.д. № 74930/2018 г. по описа на СРС, 150 състав.

Исковите е оспорват като неоснователни и по основание и размер. Соци се, че застрахователната премия по полица № ***** за застраховка „Каско на МПС“ е правилно определена, съответства на уговорките на страните и на параметрите, при които е сключена застрахователната полица. Твърди се и, че сумата от 1092.42 лв., събрана по полица № ***** за застраховка „Каско на МПС“, съставлява застрахователната премия по договора и 2 % данък върху застрахователните премии, като данъкът върху застрахователните премии не е част от подлежащата на връщане сума по реда на чл. 388, ал. 2 КЗ.

В съдебно заседание е прекратено производството в частта над претендирания размер от 250 лева до пълния предявен размер от 255.23 лева. При прекратяване на производството по делото по иска по чл.422, респ. чл.415, ал.1 ГПК издадената заповед за изпълнение подлежи на обезсилване. Обезсилването на заповедта за изпълнение следва да се постанови едновременно с определението за прекратяване на производството по иска./ т. 13 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС/. Доколкото това не е сторено с прекратителното определение следва да бъде направено с настоящия съдебен акт.

Правната квалификация на предявения иск е в разпоредбите на чл. 388, ал 2 КЗ. В тежест на ищеца е да установи, че между неговия цедент „ФИРМА“ ЕООД и ответника е

сключен застрахователен договор, каква е уговорената и съответно действителната/възстановителната застрахователна стойност на застрахованото имущество. Ответникът при условията на непълно и насрещно доказване следва да обори твърденията за надзастраховане.

Не се спори, че между „ФИРМА“ ЕООД и „ФИРМА“ АД е бил сключен договор за застраховка „Каско на МПС“, обективиран в застрахователната премия по полица № ***** по отношение на лек автомобил Ситроен ДС3, рег № ДК, шаси: ***** , двигател: 111111, с дата на първа регистрация - 20.01.2012, цвят: бял/бордо металик, вид гориво: бензин. Не се спори и, че сумата от 1092.42 лв., събрана по полица № ***** за застраховка „Каско на МПС“, съставлява застрахователната премия по договора.

С Договор за прехвърляне на вземане (цесия) от 16.09.2021 г. „ФИРМА“ ЕООД е прехвърлило на „ФИРМА“ ЕООД вземането и правата си спрямо „ФИРМА“ АД, ЕИК: ***** , придобити на основание, договор за автокаска от 15.12.2017 г. под номер: ***** . В договора за цесия се твърди, че застрахователят изрично е потвърдил, че е приспаднал от обезщетението на застрахования сумата в размер на 819,31 лв. представляваща неплатени вноски по договора за автокаска и в тази връзка премията по договора за автокаска се счита напълно изплатена от застрахования към застрахователя, като това е записано и в решение по гр.д, № 74930 по описа за 2018 г. на 150-ти състав на СРС. Прехвърленото вземане е индивидуализирано като 255.23 (двеста петдесет и пет лева и двадесет и три стотинки) лв., представляващо частта от застрахователна премия, която съответства на разликата между уговорената застрахователна сума и действителната стойност на застрахованото МПС към дата на сключване на горепосочения договор за автокаска.

С Уведомление от „ФИРМА“ ЕООД с вх. №31В029890/17.09.2021 г. ответния застраховател е уведомен за цедираното от „ФИРМА“ ЕООД в полза на „ФИРМА“ ЕООД вземане.

В рамките на настоящото производство е приета и изслушана съдебно-автотехническа експертиза. Вещото лице е имало за задача да определи каква е действителната пазарна цена на автомобил от същата марка /модел, възраст и оборудване към датата на сключване на застрахователния договор, а именно Марка: Ситроен, Модел: DS3, Рег.№ ДКН, Гориво:Бензин, Работен обем на ДВГ: 1598 см/куб., Мощност: 115 kw, Дата на първоначална регистрация: 20.01.2012 г. към 15.12.2017 г.- датата на сключване на Застрахователна полица № *****.

Вещото лице е взел предвид, че в наличната специализирана литература /сп. Мобиле.бг, Автосвят/ към месец 12.2017 г. не се открити налични обяви за автомобил с характеристики като процесния. Отчел е, че цената на лек автомобил с характеристики на процесния „Ситроен DS 3“ към месец 01.2012 г. в ново състояние на пазара в България е 38 717 лева / тридесет и осем хиляди седемстотин и седемнадесет лева/ Процесния автомобил към датата на сключване на застрахователния договор е бил в експлоатация 5 години и 11 месеца. Приети са като релевантни стойности за изчислението:

-Процент остатъчна стойност за 5 години за френски автомобили от цената му в ново състояние 39 %.

-Процент остатъчна стойност за 6 години за френски автомобил от цената му в ново състояние 33 %

-Месечната остатъчна стойност за периода между петата и шестата година на експлоатация на процесния автомобил е 0.5 %.

-За 5 години и 11 месеца процента на остатъчната му стойност е 33.5 % от цената му в ново състояние.

Така вещото лице е определил, че действителната стойност на л.а. „Ситроен DS 3“ с рег. № ДК към 15.12.2017 г. възлиза на сумата от 12 970 лева.

Съгласно чл. 387, ал. 1 от КЗ, страните по застрахователния договор могат да определят договорена застрахователна стойност, която е фиксирана парична сума, като в този случай чл. 386, ал. 2 относно размера на застрахователното обезщетение не се прилага.

Извън случаите на договорена застрахователна стойност по чл. 387, ал. 1, ако е уговорена по- голяма застрахователна сума от действителната застрахователна стойност, съответно възстановителната застрахователна стойност на застрахованото имущество, договорът остава в сила, като всяка от страните може да поиска застрахователната сума да се намали до размера на действителната, съответно до възстановителната стойност.

На основание чл. 388, ал. 2 от КЗ, застрахователят е длъжен да върне частта от платената премия, която съответства на разликата между уговорената застрахователна сума и действителната, съответно възстановителната, стойност на застрахованото имущество, освен ако застрахованият е бил недобросъвестен. В тази хипотеза се приема в съдебната практика, че застрахованият е добросъвестен тогава, когато при сключване на договора не е знаел, че действителната стойност на застрахованото имущество е по- ниска от уговорената застрахователна сума. За действителна застрахователна стойност се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество, съгласно чл. 400, ал. 1 от КЗ. Ако не е настъпило застрахователно събитие и ако страните не постигнат съгласие за размера на необходимото намаление на застрахователната сума или застрахователната премия, всяка от страните има право да прекрати договора. Съгласно чл. 405, ал. 1 от КЗ, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. При липса на искане за прекратяване на договора от страна на застрахования и при настъпило застрахователно събитие обезщетението се дължи до размера на действителната застрахователна стойност, съобразно стойностния еквивалент на претърпяната вреда, което е горната граница на отговорността на застрахователя.

От приетото по делото заключение се установява, че пазарната стойност на застрахованото имущество е под размера на посочената в застрахователната полица стойност, поради което е налице надзастраховане.

В този случай застрахователната сума се намалява до размера на действителната стойност на МПС, определена на 12970 лв., съобразно приетото заключение, която съответства на максималния размер на дължимото обезщетение при тотална загуба на автомобила, като застрахователната премия се явява недължимо платена за разликата.

Така разликата между между застрахователната сума от 17000 лв. и действителната 12970 лв. е в на 4030 лв. Налице е надзастраховане с 23.71 % или застрахованото лице „ФИРМА“ ЕООД е надплатило недължима застрахователна премия в размер на 259.01 лева.

Доколкото се претендира само сумата от 250 лева с оглед диспозитивното начало съдът е ограничен от заявената претенция от ищеца и именно тази сума следва да бъде присъдена.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК, на ищеца съобразно уважената част от исквете се следват деловодни разноски за настоящото производство, чийто размер, възлиза на 661.17 лв., от общо дължим размер от 675 лева/ в т.ч. държавна такса- 25 лева, депозит за вещо лице- 250 лева и адвокатски хонорар – 400 лева, редуциран до минималния размер в чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения, вследствие на релевираното възражения за прекомерност/.

Съгласно мотивите към т. 11г от ТР №4/2013 на ОСГТК на ВКС съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за делимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпредели отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. Видно от приложените към заповедното производство доказателства следва да се присъдят съразмерно разноски -318.34 лева от пълен размер от 325 лева.

На основание чл. 78, ал. 4 ГПК ответникът има право на разноски за прекратената част за сумата от 2.05 лева- съразмерно присъдено юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в размер на 100 лева по реда на чл.78, ал.8 от ГПК, вр. с чл.37, ал.1 от ЗПрП вр. с чл.25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ

Водим от горното и на основание чл.235 и чл.236 от ГПК, Софийският районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено по предявения от „ФИРМА” ЕООД, ЕИК: *****, със седалище и адрес управление: АДРЕС съдебен адрес: АДРЕС иск с правно основание чл. 388, ал. 2 КЗ във вр. чл. 422 ГПК, че „ФИРМА” АД, ЕИК: ***** представлявано от ЖМД ЮКК, РЦДв, НИС, с адрес: гАДРЕС дължи на ищеца сумата от **250 лв., представляваща невъзстановена част от застрахователна премия, поради наличие на надзастраховане по полица № *****/ 15.12.2017 г.,** ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението в съда - 22.10.2021 г. до окончателното плащане, за които суми е издадена Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д. № 60714/2021 г. на СРС.

ОБЕЗСИЛВА Заповед №17530 за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 02.11.2021 г. по ч.гр.д. №60714/2021 г. на СРС в частта за сумата над 250 лева до пълния размер от 255.33 лева- невъзстановена част от застрахователна премия, поради наличие на надзастраховане по Застрахователен договор Номер: *****/15.12.2017 г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на заявлението в съда - 22.10.2021 г. до окончателното плащане.

ОСЪЖДА „ФИРМА” АД, ЕИК: ***, да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на „ФИРМА” ЕООД, ЕИК: ***** съдебно-деловодни разноси за настоящото производство в размер на 661.17 лева и по ч.гр.д. № 60714/2021 г. на СРС в размер на 318.34 лева.**

ОСЪЖДА „ФИРМА” ЕООД, ЕИК: ***, да заплати на основание чл. 78, ал. 4 ГПК на ФИРМА” АД, ЕИК: ***** съдебно-деловодни разноси за настоящото производство в размер на 2.05 лева.**

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____